

Конзерваторски истражувања и анализа – фрески

Реализацијата на оваа проектна активност се изведе под водство на експертите за византиско фреско-сликарство, Донатела Зари и Карло Џантомаси. Нивната прва теренска мисија се оствари од 29 јули до 1 август, при што тие имаа можност да се запознаат со споменикот и проблемите на живописот и зедао примероци на пулверизирани соли за лабораториска анализа. Ним им беше доставена постојната документација за споменикот (преведена за нив на англиски јазик) и беа утврдени деталите за нивниот понатамошен ангажман.

За време на нивната втора работна посета во октомври (11-16) им беа доставени потребните работни материјали (потрошни материјали за конзервација) од страна на Управата за заштита на културното наследство (според претходно доставана спецификација од нивна страна). Користејќи го поставеното скеле во ентериерот на црквата во делот каде што инфилтрациите од вода сè уште го оштетуваат ѕидното сликарство (северен ѕид), тие започнаа со отстранување на кристализираните соли од сликаната површина и да ја фиксираат деламинацијата на самата боја. Тие ја чистеа површината со суви меки четки за да се елиминираат кристализираните соли каде што бојата не беше деламинирана, потоа ја притиснаа деламинираната боја и ги апсорбираа растворливите соли со јапонска хартија и конечно ја фиксираа бојата со акрилна суспензија (Primal ac 33) растворена во дејонизирана вода од 4%.

Експертите за конзервација на живописот изведоа и тестови за чистење со амониум карбонат, амониум бикарбонат и *EDTA* со различни проценти на дејонизирана вода, секогаш со јапонска хартија за се види резултатот на живописот по неколку месеци. Тие зедао и примероци од кристализирани или акумулирани соли за натамошна хемиска анализа.

Според нивниот извештај од теренската мисија доставен до Управата за заштита на културното наследство, експертите нагласуваат дека е потребно прво да се отстранат причинителите за детериорацијата на ѕидното сликарство пред истото да се исчисти и фиксира. Тие ја нагласија опасноста од водата од дожд и снег кои сè уште продираат низ покривот и ги навлажнуваат ѕидовите на сводовите, арките и пендантивите, носејќи многу соли кои кристализираат на површината на живописот уништувајќи го.